

LIKABEHANDLINGSPLAN

Katarinaskolan, Uppsala Maj 2007

Verksamheten på Katarinaskolan utformas i överenskommelse med grundläggande demokratiska värderingar, varför vi tydligt tar avstånd från all typ av diskriminering och kränkande beteende.

Lagen har till ändamål att främja barns och elevers lika rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder. Lagen har också till ändamål att motverka annan kränkande behandling.

(§1 SFS nr:2006:67)

Lagen som åberopas är Lag om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Lagen trädde i kraft 2006-04-01.

Alla på skolan skall ta tydligt avstånd från diskriminering och annan kränkande behandling, aktivt verka mot kränkande särbehandling samt följa skolans likabehandlingsplan. Att vara aktiv innebär att våga se och agera när någon blir utsatt för kränkande behandling.

Kränkningar kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Även institutioner, som t.ex. skolan, kan genom strukturer och arbetssätt upplevas som kränkande. Kränkande behandling kan äga rum i alla miljöer - när som helst. En kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematisk och återkommande. Kränkningar utförs av och drabbar såväl barn och ungdomar som vuxna. En viktig utgångspunkt är att den som uppger att han eller hon blivit kränkt måste tas på allvar.

Kränkningar kan vara:

- *Fysiska (t.ex. att bli utsatt för slag och knuffar),*
- *Verbala (t.ex. att bli hotad eller kallad hora, bög),*
- *Psykosociala (t.ex. bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning),*
- *Text- och bildburna (t.ex. klotter, brev och lappar, e-post, sms och chatsidor).*

Direkt diskriminering: Ett barn eller elev får inte missgynnas på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

Indirekt diskriminering: Ett barn eller elev får inte missgynnas genom att en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringssätt tillämpas, som framstår som neutralt men som i praktiken särskilt missgynnar barn eller elever enligt diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier: Personalen i verksamheten får inte bete sig på ett kränkande sätt gentemot barn eller elev. Trakasserier blir det om kränkningen har samband med någon av de fem diskrimineringsgrunderna.

Förbud mot repressalier: Förbudet gäller bestraffningar av ett barn eller en elev, som anmält någon ansvarig person för kränkande behandling eller medverkat i en utredning, som gäller överträdelse av lagen.

Möjlighet till skadestånd föreligger enligt lagen. Bevisbördan ligger hos huvudmannen för verksamheten, som har skyldighet att visa att diskriminering, annan kränkande behandling eller repressalier **inte** förekommit.

Tillsynen av lagen sker via Jämställdhetsombudsmannen, Ombudsmannen mot etnisk diskriminering, Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning, Handikappombudsmannen och Statens skolverk och Barn- och elevombudsmannen (BEO).

Skolan har en skyldighet att följa lagen genom att **förebygga och förhindra** diskriminering eller annan kränkande behandling och upprätta en likabehandlingsplan.

Huvudmannen för verksamheten, eller den huvudmannen bestämmer, skall vidta åtgärder för att **förebygga** och **förhindra** att barn eller elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling och i förekommande fall utreda omständigheterna.

Tecken som kan tyda på att elev utsätts för diskriminering, annan kränkande behandling och trakasserier kan vara:

Nedstämdhet – inga kamrater – trasiga/smutsiga kläder – ovilja att berätta om skolan – huvudvärk/magont, speciellt på morgnarna – ovilja att gå i skolan – blåmärken på kroppen. Om vårdnadshavare/förälder ser tecken på eller misstänker att ett eget eller någon annans barn är utsatt för diskriminering eller annan kränkande behandling, skall denne vända sig till skolan.

Förebyggande åtgärder

- All personal är uppmärksam och visar sin inställning till kränkande beteenden.
- Alla situationer som tyder på att någon blir utsatt (konflikter, bråk mm) utreds omgående och följs upp.
- I början av varje läsår diskuterar varje klass skolans regler. Är de bra? Behövs det fler i vår klass?
- Alla nya sjuor åker på lägerskola för att lära känna varandra och lättare bli väl fungerande grupper.

- Frågor om mobbning tas upp i undervisningen där det faller sig naturligt, t ex under etik i åk 9. Vid behov genomförs en dag som handlar om relationerna i klassen t ex genom forumspel, lekar och gruppdiskussioner. Klassföreståndare planerar detta i samråd med elevvårdsgruppen.
- Under vårterminen svarar alla elever på en enkät om stämningen i klassen och man diskuterar värderingar.
- Tema tonår genomförs för åk 7 med många olika aktiviteter.
- Två kamratstödjare per klass väljs i samband med en temadag på höstterminen. Detta sker genom slutna röstning. De väljs för ett års tid och uppdraget är frivilligt. Varje läsår ordnas en speciell utbildning för dem. Kamratstödjarna har regelbundna träffar varannan vecka. Som handledare har kamratstödjarna två vuxna ur vuxengruppen, som i sin tur träffas varje vecka. Alla kamratstödjare skriver ett kontrakt där det ingår tystnadsplikt. Ingen får berätta om saker som tas upp vare sig man går/arbetar på Katarinaskolan eller på fritiden.
- En antimobbningstemadag planeras av kamratstödjarna och vuxengruppen och genomförs varje hösttermin för att öka medvetenheten om mobbningsfrågor.

Åtgärdsprogram

Så här gör vi när kännedom om att någon är utsatt för diskriminering, annan kränkande behandling eller trakasserier.

- Fakta samlas in genom samtal med den utsatta och andra vittnen.
- Två vuxna samtalar med den/de som utfört kränkande handlingar. Samtalen sker i tid efter varandra, så att de inblandade inte ska kunna prata med varandra. I samtalen, där alltid två vuxna deltar betonas vikten av att inte prata med andra elever om vad samtalet gäller. Utgångspunkten i samtalet är att man vet att kränkningar förekommit och att man ser mycket allvarligt på det. Samtalet ska resultera i en överenskommelse med de som har utfört handlingarna, om att kränkningen omedelbart ska upphöra. Tid för uppföljande samtal bestäms.
- Uppföljande samtal med den utsatte.
- Uppföljande samtal med den som utfört kränkningarna.
- Klassföreståndare till den som utfört kränkningarna kontaktar föräldrarna till denne och berättar att deras barn har varit inblandat i en kränkningensincident och att det har hållits ett s.k. allvarssamtal.
- Om kränkningar fortsätter kallas de inblandade och deras föräldrar till elevvårdskonferens. I vissa fall utmynnar kontakten i ett reparativt rådslag (se bilaga).

Dokumentation, se bilagor

Varje år ska arbete mot diskriminering, annan kränkande behandling och trakasserier utvärderas och vid behov revideras.

Preskription: Talan om skadestånd skall väckas inom **två år** från det att den påtalade handlingen skett.

Vart vänder ni er?

Vid kränkande behandling vänder man sig till skolans personal för att få hjälp att reda ut situationen, med hjälp av reparativa dialoger (se bilaga). De vuxna kamratstödjare jobbar specifikt med fall där elever känner sig utsatta och är rutinerade i att hantera sådana frågor. Alla har tystnadsplikt, vilket bl.a. innebär att de inte talar om varifrån informationen har kommit.

De vuxna kamratstödjarna i Katarinaskolan är:

Donna Engström-Roxendal, kurator, tel arbetsrum: 12 04 88, mobil: 0708-95 86 14

Gunilla Lundquist, lärare, tel arbetsrum: 14 13 64

Anna-Karin Naylor, lärare, tel arbetsrum: 14 13 63

Anna Svensson: lärare, tel arbetsrum: 141364

Sakarias Åkerman, lärare, tel arbetsrum: 14 13 60